

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความต้องการในการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540

THE NEEDS FOR ACTUAL OCCUPATION AFTER GRADUATION OF
UNDERGRADUATE STUDENTS, RAJAMANGALA INSTITUTE OF
TECHNOLOGY AT SURIN CAMPUS, 1997 ACADEMIC YEAR.

โดย
นางสาวรัศมี ชันชัย

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ปพ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
๖๓๘๖ ค ปีการศึกษา 2540

เลขหมู่.....2540.....

เลขทะเบียน.....30328.....

วัน, เดือน, ปี 6 ก.ค. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2540

ชื่อเรื่อง ความต้องการในการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาของนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา
2540

THE NEEDS FOR ACTUAL OCCUPATION AFTER GRADUATION
OF UNDERGRADUATE STUDENTS, RAJAMANGALA INSTITUTE
OF TECHNOLOGY AT SURIN CAMPUS, 1997 ACADEMIC YEAR.

นางสาวรัศมี จันซ่าย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตสัตว์ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. นพคุณ ศิริวรรณ

อาจารย์รัศมี ไชยคำภา

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงความต้องการประกอบอาชีพจริงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์รวมถึงความต้องการความรู้ และทักษะที่ใช้ในการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษา

ผลการศึกษาสถานภาพทั่วไปพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 19-22 ปี กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ศึกษาในคณะเกษตร-ศาสตร์บางพระวิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วยสาขาพืชศาสตร์ สาขาสัตวศาสตร์ สาขาการบริหารธุรกิจเกษตร สาขาประมง และสาขาเกษตรศึกษา ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขณะศึกษาได้เช่าบ้านพักและหอพักอยู่และบิดามารดามีอาชีพเกษตรกร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักศึกษาได้แสดงความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งออกเป็น 2 ประการคือประการแรกอาชีพที่ต้องการที่จะประกอบอาชีพอันดับที่ 1 นักศึกษาได้ระบุว่ามีความต้องการรับราชการหรือทำงานเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุดเพราะเป็นอาชีพที่มีสวัสดิการดี มีความมั่นคง มีรายได้ดี มีอิสระภาพ ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก ได้ช่วยเหลือสังคมและมีเกียรติ อาชีพที่จะประกอบอาชีพอันดับที่ 2 คือทำงานเอกชนเพราะมีรายได้และสวัสดิการดี สามารถหาประสบการณ์ได้ รองลงมาคือการประกอบธุรกิจส่วนตัว เพราะเป็นงานที่อิสระและมีใจรักในงานนี้ และได้ใช้ความรู้ตรงตามที่เรียนมา

สำหรับความต้องการความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพที่ต้องการภายหลังจบการศึกษาที่สำคัญได้แก่ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด จิตวิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหารและภาษาไทย

ส่วนความต้องการทักษะที่ต้องการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพภายหลังจบการศึกษาที่สำคัญได้แก่ทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพูด การใช้สื่อและการใช้ยาในการรักษาโรคสัตว์

ข้อเสนอแนะต่อวิทยาเขตสุรินทร์คือควรมีการจัดการเรียนการสอนเสริมความต้องการความรู้ด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด จิตวิทยา และวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหารและภาษาไทยส่วนความต้องการทางด้านทักษะควรมีการฝึกอบรมหรือฝึกหัดมีคอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพูด การใช้สื่อและการใช้ยารักษาโรคสัตว์ให้แก่นักศึกษาที่สนใจ

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะ อาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ และอาจารย์ราตรี ไชยคำภา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการ ให้คำปรึกษา ติดตามแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆที่มี โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์และเป็น แรงผลักดันให้เกิดความสมบูรณ์ของปัญหาพิเศษเรื่องนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะ เกษตรศาสตร์บางพระสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ที่อำนวยความสะดวก และ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่ง

ความดีของปัญหาพิเศษเล่มนี้ขอมอบให้กับ คุณยาย บิดา มารดา ครู อาจารย์ และ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

รัศมี ชันซ้าย

4 ตุลาคม 2540

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขต.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.5 คำนิยามศัพท์.....	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษาหลักสูตร.....	5
2.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	22
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะของแบบสอบถาม.....	23
3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม.....	23
3.2.4 วิธีดำเนินการทำแบบสอบถาม.....	24
3.2.5 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน.....	24
4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย.....	25
5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	35
6 ภาคผนวก.....	42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา.....	25
2 แสดงความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาระดับแรก และเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้น.....	29
3 แสดงความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาระดับที่ 2 และเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้น.....	31
4 แสดงความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพ ที่ต้องการหลังจบการศึกษา.....	33
5 แสดงความต้องการทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ ที่ต้องการหลังจบการศึกษา.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญของชีวิต และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นการกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมตลอดจนการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ได้รับความรู้และประสบการณ์นำไปใช้ในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้นเพื่อจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาที่ต้องการนำความรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพตามความเหมาะสมกับอาชีพเพื่อที่จะพัฒนาทักษะความรู้ ความชำนาญทำให้เกิดความพร้อม มีความตั้งใจจริง และมีประสิทธิภาพในสิ่งที่ผู้เรียนต้องการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

นักศึกษาที่เข้าศึกษาคณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ได้เลือกศึกษาวิชาเอกสัตวศาสตร์ วิชาเอกพืชศาสตร์ วิชาเอกประมง วิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตร วิชาเอกเกษตรศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเอาเทคโนโลยีทางด้านต่างๆ ไปปฏิบัติงานเกี่ยวกับการผลิต การดำเนินการเชิงธุรกิจ การปฏิบัติงานในหน้าที่นักวิชาการเกษตร ครูเกษตร หรือนักธุรกิจเกษตรตามสาขา และลักษณะวิชาชีพที่เลือกศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการที่มีการวางแผนอย่างมีระบบด้วยความรอบคอบประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน มีคุณธรรม มีระเบียบวินัยและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกในจรรยาบรรณวิชาการเกษตรที่ดี มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม และเสริมสร้างเอกลักษณ์ของไทย

จากการที่นักศึกษาเข้ามาศึกษาในคณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ตามความต้องการของตนเองในสาขาต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด แต่มีบางคนเข้ามาศึกษาเพราะไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อตามที่ตัวเองสนใจได้ จึงเลือกศึกษาทางด้านเกษตรที่มีโอกาสสอบเข้าศึกษาต่อได้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการที่จะรับใบปริญญาบัตรไปใช้เป็นใบเบิกทางในการทำงานทางด้านอื่นๆ ตามความต้องการของตนเอง ลักษณะที่กล่าวมานี้ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะเกษตรศาสตร์บางพระ ที่ศึกษาในวิชาเอกต่างๆก็เช่นเดียวกัน ความต้องการจริงของนักศึกษาเหล่านั้นต้องการที่จะ

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะไปประกอบอาชีพตามที่เรียนมาหรือไม่และความต้องการของนักศึกษาแต่ละคนในความต้องการที่จะประกอบอาชีพจริงเป็นอย่างไร เป็นสิ่งที่น่าศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นเพื่อศึกษาถึงความต้องการประกอบอาชีพอันแท้จริงและความต้องการความรู้และทักษะเพื่อต้องการเตรียมตัวออกไปสู่อาชีพจริงภายหลังจากจบการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา เรื่องความต้องการประกอบอาชีพจริง หลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540 เพื่อหาข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อเสนอในการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันให้แก่คณะผู้บริหารและอาจารย์ในหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
3. เพื่อศึกษาเหตุผลความต้องการในการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
4. เพื่อศึกษาความต้องการความรู้และทักษะเพิ่มเติมของนักศึกษาเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพจริง ก่อนการจบการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมเสริมความต้องการก่อนการจบการศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นพิเศษให้แก่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาถึงความต้องการในการประกอบอาชีพจริง หลังจากจบการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ เฉพาะปีการศึกษา 2540 โดยศึกษาจากประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่องคณะเกษตรศาสตร์บางพระทุกวิชาเอกที่กำลังศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตชั้นปีที่ 3 และ 4 รวมทั้งหมด 374 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2540 เท่านั้น โดยแยกเป็นวิชาเอกได้ดังนี้ 1) สาขาวิชาเอกสัตวศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มี 25 คน ชั้นปีที่ 4 มี 30 คน รวม 55 คน 2) สาขาวิชาเอกพืชศาสตร์ชั้นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 3 มี 9 คน ชั้นปีที่ 4 มี 25 คน รวม 34 คน 3) สาขาวิชาเอกประมงชั้นปีที่ 3 มี 34 คน ชั้นปีที่ 4 มี 30 คน รวม 64 คน 4) สาขาวิชาเอกเกษตรศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 มี 84 คน ชั้นปีที่ 4 มี 82 คน รวม 166 คน และ 5) สาขาวิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตรระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 มี 32 คน ชั้นปีที่ 4 มี 23 คน รวม 55 คน รวมทั้งสิ้น 374 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดและศึกษาเฉพาะ 4 ด้านคือ 1) สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา 2) ความต้องการในการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี 3) เหตุผลความต้องการประกอบอาชีพจริง และ 4) ความต้องการความรู้และทักษะเพิ่มเติมสำหรับนำไปใช้ในการประกอบอาชีพจริง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล-วิทยาเขตสุรินทร์
2. ทราบความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
3. ทราบเหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
4. ทราบความต้องการความรู้และทักษะเพิ่มเติมสำหรับการนำไปใช้ประกอบอาชีพจริงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนที่จะจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
5. นำผลวิจัยที่ได้มาเสนอแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียน การสอนหรือกิจกรรมเสริมความต้องการสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.5 คำนิยามศัพท์

“ความต้องการประกอบอาชีพจริง” คือ อาชีพที่นักศึกษามุ่งหวังและมั่นหมายจะทำจริงหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว เช่น รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ทำงานเอกชนและอาชีพอิสระ

“อาชีพ” หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการที่จะไปทำจริง หลังจบการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ เช่น ครูเกษตร พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาชีพบริการ เช่น นักขายเคมีภัณฑ์ ขายอาหารสัตว์ ฯลฯ

3. อาชีพอิสระ เช่น การทำฟาร์มสุกร การทำฟาร์มไก่ ฯลฯ

วิชาเอกประมง วิชาเกษตรศึกษา วิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตร

“เหตุผลที่ต้องการประกอบอาชีพ” คือ ความเชื่อของนักศึกษาที่มีต่ออาชีพนั้นๆเมื่อประกอบอาชีพแล้วทำให้เจริญก้าวหน้า

“ความต้องการความรู้” คือ ความประสงค์ที่จะมีความรู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

“ความต้องการทักษะเพิ่มเติม” คือ ความประสงค์ที่จะมีความชำนาญสามารถทำได้จริงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพจริง

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลระดับปริญญาตรีหลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปีของคณะเกษตรศาสตร์บางพระวิทยาเขตสุรินทร์ วิชาเอกสัตวศาสตร์ วิชาเอกพืชศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ผู้วิจัยได้แบ่งการตรวจสอบเอกสารออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การศึกษาหลักสูตร
2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาหลักสูตร

ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ได้เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี โดยใช้หลักสูตรของคณะเกษตรศาสตร์บางพระ ซึ่งมีหลักสูตรต่างๆที่ดำเนินการอยู่จำนวน 5 หลักสูตรคือหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) หลักสูตรต่อเนื่อง 2 ปี วิชาเอกพืชศาสตร์ วิชาเอกสัตวศาสตร์ วิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตร วิชาเอกประมง วิชาเอกเกษตรศึกษา ซึ่งในแต่ละหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยสรุปได้ดังนี้ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์, 2540 : 113-114)

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกพืชศาสตร์

เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถ

1. ในการนำเทคโนโลยีทางพืชศาสตร์ไปปฏิบัติการทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิต และการดำเนินการในเชิงธุรกิจ

2. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของนักวิชาการเกษตร ครูเกษตร หรือนักธุรกิจเกษตรตามสาขา และลักษณะวิชาตามที่ได้เลือกศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยหลักวิชาการที่มีการวางแผน และมีระบบด้วยความรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่

4. มีคุณธรรม ระเบียบวินัย และความกตัญญูเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงตัวเอง ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกในจรรยาของนักวิชาการเกษตรที่ดี มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกวิชาสัตวศาสตร์

เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วมีความสามารถ

1. ในการนำเทคโนโลยีทางสัตวศาสตร์ไปปฏิบัติทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิต และการดำเนินการในเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของนักวิชาการเกษตร ครูเกษตร หรือนักธุรกิจเกษตรตามสาขาและลักษณะวิชาที่ได้เลือกศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพด้วยหลักวิชาที่มีการวางแผน และมีระบบด้วยความรอบคอบ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษา
4. มีคุณธรรม ระเบียบวินัย และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต สำนึกในจรรยาของนักวิชาการเกษตรที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม และการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของไทย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตร

1. เข้าใจกระบวนการผลิตการเกษตร การจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตร ปัญหาและนโยบายเกษตร
2. เข้าใจกระบวนการทางธุรกิจเกษตร การวางแผน การจัดการด้านการเงิน การควบคุมการผลิต การตลาดผลิตผลเกษตร และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมทั้งการค้าระหว่างประเทศ
3. ปฏิบัติงานในหน้าที่นักเศรษฐศาสตร์การเกษตร นักธุรกิจเกษตร ครูเกษตร นักวิจัย และนักวิชาการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาทางการเกษตร ทางเศรษฐกิจ ธุรกิจเกษตร และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง อย่างมีคุณธรรม มีจรรยาบรรณของนักวิชาการและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิชาเอกประมง

1. เข้าใจระบบการผลิตสัตว์น้ำ การจัดการทรัพยากรการผลิต ควบคุมการผลิต ปัญหาและนโยบายการผลิต
2. เข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางชลนิเวศน์ นิเวศน์ชายฝั่ง ทั้งแหล่งน้ำจืดและแหล่งน้ำทะเล
3. เข้าใจถึงการใช้อย่างมีประสิทธิภาพจากทรัพยากรประมง การจัดการทรัพยากรประมงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง

4. เข้าใจถึงสภาพการเกิดมลภาวะในแหล่งน้ำ การแก้ไขและการควบคุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เข้าใจถึงการใช้เครื่องมือประมง การกำหนดขนาดเครื่องมือการออกแบบ การสร้าง และการบำรุงรักษา ตลอดจนเข้าใจถึงการใช้เครื่องมือประมง การเดินเรือประมง การสำรวจฝูงปลา

6. เข้าใจถึงการใช้ประโยชน์จากสัตว์น้ำหลังเก็บเกี่ยว การลำเลียงขนส่ง การแปรรูป ตลอดจนอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

7. เข้าใจถึงปัญหาการเกิดโรคสัตว์น้ำ การควบคุมและแก้ไข ตลอดจนการใช้ยาและสารเคมี

8. เข้าใจถึงการผลิตอาหารสัตว์น้ำ การใช้อาหาร และการเก็บรักษา ตลอดจนการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

9. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของนักวิชาการประมง นักธุรกิจในสายงานประมง นักส่งเสริมด้านการประมง ครูในสายอาชีพประมง นักวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

10. สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์กับงานในหน้าที่ การส่งเสริมการประมงและนำไปประยุกต์ในการแก้ไขปัญหาทางการประมงได้ด้วยตนเองอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณของนักวิชาการ และมีความรับผิดชอบต่องสังคม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกเกษตรศึกษา

เพื่อให้บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วมีความรู้ความสามารถ

1. ปฏิบัติการเชิงวิชาการทางเกษตรศาสตร์ เกี่ยวกับด้านพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ เกษตรกลวิธาน ธุรกิจเกษตร ส่งเสริมการเกษตร และประยุกต์วิชาการเทคโนโลยีการเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

2. ปฏิบัติงานการสอนวิชาชีพเกษตรได้อย่างเหมาะสม ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และทำหน้าที่แนะนำและอบรม จริยธรรมกุลบุตร กุลธิดาให้เป็นสมาชิกอันพึงประสงค์ของสังคม

3. ให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม และปฏิบัติกรด้วยหลักวิชาการ ที่มีการวางแผน และการควบคุมอย่างรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างประหยัด รวดเร็วตรงต่อเวลาและมีคุณภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม ระเบียบวินัย ความคิดสร้างสรรค์ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยาของครู และมีหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสังคม และเสริมสร้างเอกลักษณ์ของไทย (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์, 2540 : 113-134)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 จุดมุ่งหมายของการทำงาน

จุดมุ่งหมายของการทำงานพอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อสนองความต้องการของตนเอง และการพัฒนาตนเอง โดยใช้ศักยภาพที่ตนมีอยู่อย่างเต็มที่ นำไปสู่ความสำเร็จ และเป้าหมายในชีวิตของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. เพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เป็นการหาเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวโดยมีรายได้เป็นเงินตรา และค่าตอบแทนรูปแบบต่างๆ

3. เพื่อจุดมุ่งหมายทางสังคม เป็นการสร้างสัมพันธภาพบุคคลในสังคม เป็นตัวชี้บ่งถึงสถานภาพของบุคคลในสังคม (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2535 : 99)

งานจึงมีความผูกพันกับชีวิตของมนุษย์ โดยที่งานมีอิทธิพลต่อคุณค่า และความหมายของชีวิต งานเป็นส่วนสำคัญของชีวิตมนุษย์ งานนำมาซึ่งความสุข และความสำเร็จในชีวิต

จุดมุ่งหมายของการทำงานนั้นให้ความพึงพอใจในด้านต่างๆดังนี้

1. ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจ คือ ผลตอบแทนในรูปของเงินเดือน ค่าจ้าง สวัสดิการต่างๆ

2. ผลตอบแทนทางด้านสังคม คือ การได้รับการยกย่องสรรเสริญจากสังคม เช่นเดียวกับคนอื่นๆ

3. ผลตอบแทนทางด้านจิตใจ คือ อาชีพบางอย่างให้ผลตอบแทนทางด้านเศรษฐกิจต่ำ และไม่ได้รับการยกย่องจากสังคมเท่าที่ควร แต่เป็นอาชีพที่ให้ความสุขใจแก่ผู้ทำ (ธำรงค์ศักดิ์ หมั่นจักร, 2524 : 28-30)

(อารี เพชรผุด, 2530 : 12) ได้กล่าวว่าจุดมุ่งหมายการทำงานนั้นนำมาซึ่งโอกาสต่างๆ สำหรับแต่ละบุคคลดังนี้

1. ความร่ำรวย (wealth)
2. ความสุข (happiness)
3. ความมีชื่อเสียง (fame)
4. ความความปลอดภัย (security)
5. ชีวิตมีความหมาย (meaningfulness in life)
6. การมีเพื่อน (friends)

จินธิกา บุญสม (2536 : 5-6) อ้างถึง จิตรอารี เนตรหิน (2513, 45) กล่าวว่า งานนั้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำเพื่อปรารถนา ความมั่นคง รายได้ ความเป็นผู้นำ ความเป็นอิสระ เกียรติยศชื่อเสียง ความก้าวหน้าและความสุขทางจิตใจ

2.2.2 ลักษณะงานของหมวดอาชีพและสถานภาพการทำงาน

ลักษณะงานของหมวดอาชีพสามารถจัดได้เป็น 9 ประเภทดังนี้

1. ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ที่ได้รับการศึกษาและการฝึกอบรมในขั้นสูง ซึ่งโดยปกติเป็นผู้ได้รับการศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัยหรือเทียบเท่า และผู้ที่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านเทคนิคต่างๆซึ่งมีลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ และบุคคลดังกล่าวจะทำงานภายใต้ความควบคุมของผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ สำหรับศิลปินเชิงประติมากรรม นักเดินเรือ นักดนตรี นักประพันธ์ และผู้ปฏิบัติงานอื่นๆ ซึ่งต้องใช้ความเฉลียวฉลาดปราดเปรื่องเฉพาะงาน และทำงานในเชิงประติมากรรมหรือสร้างสรรค์

2. ผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ ได้แก่ ผู้ออกกฎหมาย กฎและระเบียบข้อบังคับต่างๆ ผู้พิจารณา กำหนดนโยบาย หรือเข้าร่วมในการวางนโยบายขององค์การรัฐบาลและองค์การที่ไม่ใช่รัฐบาลรวมทั้งงานอำนวยการ และงานจัดการองค์การ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ ไม่รวมถึงผู้ที่ถูกเรียกว่าเป็นผู้จัดการแต่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพ วิชาการ หรืองานช่าง ซึ่งได้จัดประเภทไว้ในหมวดอาชีพการปฏิบัติงานอยู่จริง ผู้รับนโยบายและปฏิบัติงานตามนโยบายซึ่งกำหนดขึ้น โดยฝ่ายจัดการระดับสูงขององค์การ หรือของหน่วยงานที่ดำเนินงาน โดยรัฐบาลหรือเอกชน

3. เสมียนพนักงานและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกัน ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหมวดนี้ ครอบคลุมถึงผู้ที่ประกอบอาชีพซึ่งเรียกว่าเป็น งานในสำนักงาน และอาชีพส่วนใหญ่ในหมวดนี้เป็นงานเกี่ยวกับการจัด และเก็บรักษาบันทึก ประวัติและสถิติทุกชนิด รวมทั้งการทำงานเกี่ยวกับการเงิน การธุรกิจ และอุตสาหกรรม งานการเจ้าหน้าที่ งานโต้ตอบจดหมาย และงานต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในหน้าที่ของประจำแผนกหรือเสมียนพนักงาน นอกจากนี้ยังรวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับการรับ และส่งข่าวสารที่เป็นคำพูดหรือบันทึกข้อความการรับ จ่ายเงินสด และการเก็บบันทึกต่าง ๆ อย่างไรก็ตามก็ยังมีอาชีพที่อยู่ในหมวดนี้ บางอาชีพ ที่เป็นการปฏิบัติงานนอกสำนักงาน เช่นพนักงานเก็บตัว และพนักงานรักษารถซึ่งเป็นพนักงานที่ต้องทำงานอยู่บนยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสาร บุหรี่ไปรษณีย์ที่ทำหน้าที่ขนส่งข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น

4. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหมวดนี้ ได้แก่ผู้ทำงานเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า และบริการทุกชนิด และดำเนินการธุรกิจเกี่ยวกับการค้าส่งและค้าปลีก

5. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพด้านบริการ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหมวดนี้ ได้แก่ผู้ควบคุมดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานในบ้านเรือนส่วนบุคคล โรงพยาบาล โรงแรม สถานที่ขายอาหาร หรือสถานที่ที่คล้ายคลึงกันในเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับความเป็นอยู่ประจำวันของครอบครัวและกลุ่มชนต่าง ๆ รวมทั้งการทำความสะอาด การซักกรีด การดูแลเด็ก การเสริมสวย การรับใช้ดูแลเป็นการส่วนตัว การปรุงอาหาร การเสิร์ฟอาหาร และเครื่องดื่ม และการให้บริการป้องกันบุคคล และทรัพย์สินนอกจากนี้ผู้ดูแลวัดหรือโบสถ์ ผู้นำเที่ยว สัปเหร่อ ผู้อาบยาสูบ นักขี่ม้าแข่ง และเด็กแบกถุงกอล์ฟ ก็จัดไว้ในหมวดนี้ด้วย

6. การทำงานกสิกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง และพราน ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในหมวดนี้ ได้แก่ ผู้ทำงานเกี่ยวกับการทำฟาร์ม การประมงการล่าสัตว์การชกกลากซุง และการทำป่าไม้โดยตรง อาชีพเกี่ยวกับ “การทำฟาร์ม” ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดในหมวดนี้ได้ครอบคลุมถึงผู้ประกอบอาชีพหลายประเภท เช่น ผู้ปลูกเห็ดในโรงเพาะ ผู้เลี้ยงสัตว์ และผู้ปลูกต้นยาง

หลักเกณฑ์การกำหนดโครงสร้างขึ้นไว้เป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ กลุ่มของผู้ควบคุมดูแลคนงาน และหัวหน้าคนงานทั่วไป

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มอาชีพในกรรมวิธีการผลิตขั้นต้น ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในกลุ่มนี้เป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการขุดแร่ การเตรียมแร่ และการเตรียมวัสดุอื่นๆ คนงานเหล่านี้ ทำงานเกี่ยวกับการขุดเจาะ การบด การโม่ การรีด การทำให้บริสุทธิ์ การหวี การร่อน การเผา การกลั่น และกรรมวิธีอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในขั้นเตรียมวัสดุ เพื่อนำไปใช้ในกรรมวิธีการผลิตต่อไป

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ กลุ่มอาชีพในกรรมวิธีการผลิตถัดจากกรรมวิธีการผลิตขั้นต้น ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็น อาชีพเกี่ยวกับการประดิษฐ์ หรือประกอบ ส่วนใหญ่ทำงานเกี่ยวกับการตัด การขึ้นรูป การเย็บ การเชื่อมต่อ การประกอบ การปรับ และวิธีการอื่นๆ ที่ใช้ในการประดิษฐ์หรือทำผลิตภัณฑ์หรือชิ้นส่วนของผลิตภัณฑ์ให้สำเร็จรูป รวมทั้งการบำรุงรักษา ซ่อมแซมผลิตภัณฑ์ และชิ้นส่วนต่างๆ

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ อาชีพของช่างก่ออิฐถือปูน ช่างไม้ และผู้ทำงานก่อสร้างอื่นๆ ผู้ปฏิบัติงานอาชีพในกลุ่มนี้ อาจถือว่าเป็นกลุ่มย่อยของอาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับการประดิษฐ์ก็ได้ เพราะงานที่ทำนั้น เป็นงานเกี่ยวกับการประกอบวัสดุต่างๆ และผลิตภัณฑ์ที่ทำเสร็จแล้วเข้าด้วยกันเพื่อการก่อสร้าง โครงสร้างต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานเกี่ยวกับการสร้างอาคาร

กลุ่มที่ 5 ได้แก่ กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องยนต์ และอุปกรณ์ที่ติดตั้งอยู่กับที่ เพื่อเคลื่อนย้ายวัสดุ ผลิตภัณฑ์ และตัวบุคคลจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

กลุ่มที่ 6 ได้แก่ กลุ่มอาชีพของกรรมกรหรือคนงาน ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในกลุ่มอื่น กลุ่มอาชีพนี้มีเพียงหมู่เดียว ซึ่งได้รวมผู้บรรจุกีบห่อ และผู้ปิดฉลาก เข้าไว้ในกลุ่มอาชีพนี้ด้วย แต่ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนงานที่ทำงานในฟาร์ม (กรมแรงงานกระทรวงมหาดไทย, 2521 : 16-32)

2.2.3 สถานภาพการทำงาน

สภาพการทำงานพอสรุปได้ดังนี้

1. นายจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจที่ตนเองเป็นเจ้าของเพื่อผลกำไร หรือส่วนแบ่ง โดยจ้างบุคคลตั้งแต่ หนึ่งคนขึ้นไปมาทำงานในฐานะลูกจ้าง
2. ผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจของตนเอง หรือได้ดำเนินการร่วมกับผู้อื่น ในรูปของห้างหุ้นส่วน โดยหวังผลกำไรหรือส่วนแบ่ง และไม่จ้างบุคคลอื่นมาทำงานในฐานะลูกจ้าง
3. ลูกจ้างเอกชน หมายถึง ผู้ทำงาน โดยได้รับค่าจ้างจากนายจ้าง ซึ่งไม่ใช่หน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การระหว่างประเทศ
4. ลูกจ้างรัฐบาล หมายถึง ผู้ทำงานในหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ โดยได้รับค่าจ้าง
5. ผู้ทำงานให้แก่ครอบครัว โดยไม่ได้รับค่าจ้าง หมายถึง ผู้ซึ่งทำงานเกษตรในไร่ นา หรือในธุรกิจของหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกของครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง
6. ผู้กำลังหางานทำ หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้ทำงานใดๆ ทั้งสิ้น แต่หางานทำโดยติดต่อธุรกิจต่างๆ หรือส่งใบรับสมัครขอทำงาน
7. ผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานในเชิงเศรษฐกิจ หมายถึง บุคคลต่อไปนี้ แม่บ้านหรือผู้ที่ทำงานบ้าน นักเรียน คนชรา ผู้ไม่สามารถทำงานได้ เนื่องจากพิการทางร่างกายหรือจิตใจหรือเนื่องจากเจ็บป่วยเรื้อรัง ผู้ไม่ประสงค์จะทำงาน คนขอทาน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2535 : 13)

2.2.4 ค่านิยมของการเลือกอาชีพ

ค่านิยม หมายถึง สิ่งต่างๆที่บุคคลปรารถนา เมื่อเกิดค่านิยมเพื่อให้เกิดเป็นพฤติกรรม ตอบสนองกับบุคคล หรือสังคมได้ เราเรียกว่าความต้องการ ตามความรู้สึกโดยทั่วไปแล้วจะรู้สึกว่านิยมมาก่อนความต้องการ ค่านิยมเป็นเสมือนสิ่งนำทางให้แก่ความต้องการ ซึ่งค่านิยมที่วางไว้นั้นอาจจะเกิดจากความนึกคิดขึ้นมาเอง หรือเกิดจากการที่เขาหมายใจเอาไว้ จินริคา บุญสม (2536 : 4) อ้างถึง ชำรง บัวศรี (2524 : 70) ได้ให้ความหมายของค่านิยมว่า หมายถึง กฎของการประพฤติปฏิบัติที่ปรุงแต่งพฤติกรรมของบุคคล และช่วยให้บุคคลได้รับผลในสิ่งที่ตั้งความ-
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปรารถนาไว้และ(อำนาจ ทะพิงค์แก, 2513 : 42) ได้กล่าวว่า ค่านิยมของบุคคลหนึ่งย่อมแตกต่างกันไป จากค่านิยมของบุคคลอื่น ไม่มากก็น้อย ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดูทางบ้าน ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ประสบการณ์ที่ได้รับ สิ่งแวดล้อม การศึกษา ความต้องการ และการเรียนรู้เบื้องต้น ค่านิยมเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลเป็นตัวของตัวเอง และมีบุคลิกภาพเป็นของตัวเอง แตกต่างไปจากผู้อื่น ดังนั้นค่านิยมจึงเป็นรากฐานที่ทำให้บุคคลตีค่าสิ่งต่างๆ ตามค่านิยมของตนเอง ในขณะที่ตัวตนเองก็ถูกตีค่าจากผู้อื่นด้วย ค่านิยมจึงเป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนที่บุคคลสร้างขึ้นมา ซึ่งในกรณีนี้ ยูพรรณี สุขมินิ (2510 : 4) ได้สรุปไว้ว่า ค่านิยมทางอาชีพคือความสำคัญของอาชีพนั้นที่มีต่อบุคคลในระดับต่างๆ กัน บุคคลย่อมใช้ค่านิยมเป็นเกณฑ์ หรือแนวทางในการเลือกอาชีพในกรณีนี้ นิตยา ธรรมพันธุ์ (2522 : 11) อ้างถึง Perrone (1967 : 27) ได้ให้ความหมายไว้ว่าค่านิยม หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลมีปฏิกิริยาต่อความพอใจ หรือไม่พอใจ เกี่ยวกับงานอันเป็นผลมาจากการสังเกต พิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบแล้ว นอกจากนี้ นิตยา ธรรมพันธุ์ (2522 : 12-13) อ้างถึง Gribbons and Lohmes (1965 : 15-16) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 12 ด้านคือ

1. ด้านความก้าวหน้า (advancement) หมายถึง โอกาสที่จะรุ่งเรืองและก้าวหน้าในการทำงานมีอนาคตดี
 2. ด้านความต้องการ (demand) หมายถึง งานที่เป็นที่ต้องการของสังคม
 3. สภาพทางภูมิศาสตร์ และการท่องเที่ยว (geographic location travel) หมายถึง งานที่ได้ท่องเที่ยวไปในที่ต่างๆ และได้รับการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว
 4. ด้านความสนใจ (interest) หมายถึงงานที่ตนสนใจจะกระทำอย่างแท้จริง
 5. การแต่งงานและครอบครัว (marriage and family) หมายถึง งานที่จะมีเวลาให้แก่ครอบครัว บ้านและสัตว์เลี้ยง
 6. การบริการสังคม (social service) คือ การมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น สามารถทำให้ผู้อื่นได้รับความพอใจได้
 7. การเกี่ยวข้องกับบุคคล (personal contact) คือการมีโอกาสได้พบเพื่อนใหม่ๆ ขอบพบปะกับบุคคลและการได้ทำงานกับผู้อื่น
 8. ด้านความสามารถ (preparation ability) หมายถึงการทำงานที่ต้องใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่
 9. ด้านเกียรติยศ (prestige) หมายถึง งานที่ทำให้บุคคลอื่นชื่นชมในตนให้การยอมรับและยกย่อง
 10. ด้านเงินเดือน (salary) หมายถึงงานที่มีรายได้ดีพอที่จะจำจุนครอบครัวและเหลือเก็บสะสม
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ด้านความพอใจ (satisfaction) หมายถึง งานที่ทำแล้วทำให้เกิดความสุขความพอใจได้ทำในสิ่งที่ได้ผลคุ้มค่า

12. จุดมุ่งหมายส่วนตัว (personal goals) หมายถึง งานที่สามารถพัฒนาตนเองและทำให้รู้จักตนเองดีขึ้น

ค่านิยมในการเลือกอาชีพแบ่งออกเป็น 7 ด้าน

1. ด้านความมั่นคงปลอดภัย
2. ด้านรายได้
3. ด้านความเป็นผู้นำ
4. ด้านความเป็นอิสระ
5. ด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้า
6. ด้านการบริการสังคม
7. ด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ (จิตรอารี เนตรหิน, 2513 : 77)

2.2.5 ทฤษฎีความสนใจ

ความสนใจเป็นแรงผลักดันอย่างหนึ่ง ที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำกิจกรรมใดๆ แต่การที่จะตัดสินใจว่าบุคคลใดมีความสนใจสิ่งใดนั้น จะต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะการแสดงหรือการกระทำกิจกรรมใดๆ ของแต่ละบุคคลนั้นอาจเนื่องมาจากสาเหตุแวดล้อมหลายประการ คือ อากา เสถียรสวัสดิ์ (2522 : 15) อ้างถึง Warren (1982, 45) ได้กล่าวว่า ความสนใจ คือความรู้สึกอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกับความตั้งใจในบางสิ่งบางอย่างโดยเฉพาะ นอกจากนี้ อากา เสถียรสวัสดิ์ (2522 : 15) อ้างถึง Jager and Frochlich (1969 : 101) ได้กล่าวว่า ความสนใจเป็นความโน้มเอียงที่จะเอาใจใส่ต่อกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานาน หมกมุ่นและพากเพียรที่จะกระทำกิจกรรมนั้นอยู่เรื่อยๆ ส่วน วณิช บรรจง (2518 : 50-60) ได้กล่าวถึง ความสนใจ คือความรู้สึกเจตคติที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะความรู้สึกอันนี้ทำให้บุคคลเอาใจใส่และกระทำจนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้น อย่างไรก็ตาม วัชรวิ ทรัพย์มี (2523 : 11-15) ได้กล่าวว่า ความสนใจ คือความรู้สึกสะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่ หรือความรู้สึกจดจ่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน

ดังนั้นในการทำกิจกรรมใดๆถ้าบุคคลเลือกทำกิจกรรมที่ตนสนใจแล้วย่อมทำได้ บุคคลนั้นได้รับความพอใจ และความสำนึกในที่สุด ในการประกอบอาชีพก็เช่นกันถ้าบุคคลใดได้ประกอบอาชีพที่ตนสนใจ ย่อมทำให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพและการที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คนได้ทำงานที่ตนเองชอบหรือสนใจย่อมก่อให้เกิดความพอใจและรักอาชีพนั้นจริงๆ (สวัสต์ เรื่อง- นาย, 2518 : 102-118)

จูไรวรรณ ลวดทอง (2530 : 25-40) อ้างถึง A.H. Maslow (1970 : 32) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีความสนใจของมนุษย์ เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ว่าทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้จะมีอยู่ตลอดไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งจัดเป็นลำดับชั้นความต้องการได้ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย
2. ความต้องการด้านความปลอดภัย
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการที่ต้องการการยอมรับและเป็นที่ยอมรับของสังคมและคนรอบข้าง
4. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดทุกอย่าง
5. ความต้องการมีชื่อเสียงและยกย่อง

สิ่งที่ใช้ในการพิจารณาเลือกอาชีพ

1. การศึกษา คืออาชีพนั้นต้องการผู้ได้รับการศึกษาอบรมในระดับใด
2. สถิติปัญญา คืองานบางอย่างต้องใช้ความรู้ความสามารถสูงจึงประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพงานบางอย่างไม่ต้องใช้สติปัญญาสูงนักแต่ได้ค่าตอบแทนที่ดีเท่าเทียมกันและให้ความพอใจแก่ผู้ประกอบอาชีพได้ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน
3. สุขภาพหรือสมรรถภาพทางกายและจิตใจ คือ งานบางอย่างต้องการผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรงเป็นพิเศษ เช่นงานช่าง งานทางการเกษตร
4. ความสามารถหรือความถนัดพิเศษ คือผู้ที่เลือกประกอบอาชีพต้องพิจารณาถึงความสามารถพิเศษของตนเองว่าเหมาะสมกับงานหรือไม่
5. ความสนใจ คือแต่ละบุคคลจะมีความสนใจของงานอาชีพแต่ละอย่างแตกต่างกันไป ดังนั้น ผู้ที่จะเลือกประกอบอาชีพจะต้องพิจารณากันเองให้ละเอียด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 101-102) อ้างถึง Hoppock (1964 : 118) ได้กล่าวว่า

1. คนเราเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการ ทั้งร่างกายและจิตใจ
2. อาชีพที่เราเลือกมักเป็นอาชีพที่ตอบสนองความต้องการที่สูงสุดของเรา
3. ความต้องการที่เกิดขึ้นนี้ชัดเจนแน่นอนในบุคคลบางคนแต่สำหรับบางคนก็อาจคลุมเครือแต่ไม่ว่ากรณีใดก็ตามมักจะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพเราทั้งสิ้น
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มจากจุดที่บุคคลตระหนักว่า มีอาชีพบางชนิดที่ทำให้เขาพึงพอใจและสามารถตอบสนองความต้องการของเขาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูผู้สอนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สิ่งที่จะเป็นเครื่องแสดงว่าเราพัฒนาการเลือกอาชีพมากขึ้นหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเราเข้าใจการเลือกอาชีพของเราได้ดีเพียงใด

6. การเข้าใจตนเองทำให้เรารู้ถึงสิ่งที่เราต้องการและรู้ว่าเรามีอะไรจะไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ต้องการนั้น

7. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพก็มีส่วนสำคัญ ในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

8. ความพึงพอใจในงานอาชีพเกิดจากการประกอบอาชีพที่ตรงกับความต้องการของเรา

9. ความพึงพอใจจากการทำงาน

10. คนเราเมื่อเลือกอาชีพแล้วเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ถ้าเขาารู้สึกว่าการเปลี่ยนจะทำให้เขาได้รับการตอบสนองที่ดีกว่างานเก่า

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 102-103) อ้างถึง Holland (1935 : 156) ได้กล่าวว่า

1. มนุษย์ใช้อาชีพเป็นการแสดงออกทางบุคลิกภาพของเขา
2. เราทุกคนต่างก็มีความคิดบางอย่างเกี่ยวกับอาชีพแทบทุกอาชีพ
3. บุคคลที่เลือกประกอบอาชีพคล้ายคลึงกัน ย่อมมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน
4. บุคคลที่เลือกอาชีพได้ตรงกับบุคลิกภาพของตัวเอง มักจะมีความพึงพอใจในงาน

อาชีพนั้นๆ

จินธิกา บุญสม (2536 : 6) อ้างถึง สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2531 : 21) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการเลือกอาชีพประกอบด้วย

1. บุคคลต้องมีความเข้าใจตัวเองอย่างแจ่มชัดถึงความถนัด ความสนใจ ความทะเยอทะยานข้อจำกัดและคุณสมบัติอื่นๆ

2. บุคคลต้องมีความรู้ความต้องการและสิ่งนำไปสู่ความสำเร็จ ข้อได้เปรียบข้อเสียเปรียบโอกาสสายได้และสิ่งคาดหวังจากงานต่างๆ

3. ข้อเท็จจริงระหว่างความแตกต่างระหว่างบุคคล และชนิดของงานเป็นเหตุเป็นผลในการเลือกอาชีพ

นั่นคือในการเลือกอาชีพแต่ละคนควรเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองในโลกของงาน นำสองสิ่งนี้มาสัมพันธ์กันพิจารณาเหตุผล ย่อมช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2.2.6 ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

การประกอบอาชีพเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับบุคคลทั่วไป การที่บุคคลจะตัดสินใจเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลือกอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จนั้นนับว่าเป็นปัญหาสร้างความยุ่งยาก เพราะผู้เลือกจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่างๆหลายประการ

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : 21) อ้างถึง Krech (1971 : 109) ได้กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นจุดที่ย่างยากจุดหนึ่งของบุคคลเมื่อเลือกแล้วจะได้เป็นตามที่ต้องการหรือไม่ขึ้นอยู่กับทางเลือกขั้นสุดท้าย ซึ่งจะตัดสินว่าคนนั้นเป็นบุคคลที่เกิดความพอใจถ้าได้ทำในสิ่งที่ต้องการ

ขบวนการในการเลือกอาชีพ

1. บุคคลต้องมีความเข้าใจตัวเองอย่างแจ่มชัดถึงความถนัด ความสนใจ ความทะเยอทะยาน ข้อจำกัดและคุณสมบัติอื่นๆ
2. บุคคลต้องมีความรู้ ความต้องการ และสิ่งนำไปสู่ความสำเร็จ ข้อได้เปรียบเสียเปรียบโอกาส รายได้ และสิ่งคาดหวังจากงานต่างๆ
3. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และชนิดของงานมาเป็นเหตุเป็นผลในการเลือกอาชีพ (สำเนา ขจรศิลป์, 2529 : 32)

ในการเลือกอาชีพแต่ละคนควรเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง โลกของงาน แล้วนำสิ่งเหล่านี้มาสัมพันธ์กัน แล้วพิจารณาเหตุผล จะช่วยให้บุคคลสามารถเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

กนกวรรณ ถาวรพันธ์ (2535 : 9) อ้างถึง ยาวลักษณะ ราชแพทยาคม (2523 : 26) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกอาชีพที่สนองความต้องการของตนเอง ได้มากและดีที่สุดทั้งในปัจจุบันและอนาคตและเน้นถึงความสำคัญของการรู้จักตนเองอย่างแท้จริง ในเรื่องความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ลักษณะนิสัย จุดเด่น จุดด้อย เพื่อนำไปเปรียบเทียบข้อมูลทางอาชีพได้อย่างถูกต้องและประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้น

อาภา เสถียรสวัสดิ์ (2522 : 14-16) ได้ศึกษาถึงการเลือกอาชีพ โดยใช้ทฤษฎี “ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ” ความรู้ซึ่งเป็นรากฐานเบื้องต้นของทฤษฎีมี 12 ประการ คือ

1. ความสามารถหลายๆอย่างในตัวบุคคล (multipotentiality) บุคคลแต่ละคนมีขีดความสามารถประจำตัวของแต่ละบุคคล ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในงานอย่างใดอย่างหนึ่ง
2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual differences) บุคคลย่อมแตกต่างกัน ทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ ดังนั้นการเลือกอาชีพของบุคคลต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. กระบวนการของความสนใจในอาชีพ (occupational ability patterns) อาชีพแต่ละอาชีพ มีกระบวนการของความสนใจเฉพาะของแต่ละอาชีพ เช่น ความสามารถ ความสนใจและไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลิกภาพ นั่นคืออาชีพหนึ่งก็ต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพต่างไปจากอาชีพหนึ่ง

4. การเรียนแบบและบทบาทของรูปแบบ (identification and role of models) บุคคลส่วนมากจะเรียนแบบบิดา มารดา หรือบุคคลอื่นในด้านการประกอบอาชีพ

5. ความต่อเนื่องของการตัดสินใจ (continuity of adjustment) การที่บุคคลจะเลือกอาชีพใดนั้น การตัดสินใจเลือกจะต้องจัดให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

6. ช่วงของชีวิต (life stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตามช่วงชีวิตของบุคคล ซึ่งแบ่งออกได้เป็นขั้นๆ ได้ดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นของการเจริญเติบโต (growth stage) เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 14 ปี เป็นระยะกำลังเติบโต

6.2 ขั้นของการสำรวจ (exploration stage) ระหว่างอายุ 14-25 ปี เป็นช่วงที่บุคคลพยายามเข้าใจตนเอง

6.3 ขั้นของการสร้างหลักฐาน (establishment stage) ระหว่างอายุ 25-45 ปี เป็นช่วงที่บุคคลคิดมีครอบครัว

6.4 ขั้นของชีวิตมั่นคง (maintenance stage) ระหว่างอายุ 45-65 ปี เป็นช่วงที่เห็นความสำคัญของครอบครัว พยายามที่จะมีหน้าตาหาความก้าวหน้าในการทำงาน

6.5 ขั้นของความเสื่อม (decline stage) ตั้งแต่อายุ 65 ปี ถึงตาย เป็นช่วงที่ทำงานน้อยลง มีความรับผิดชอบน้อย และมีบทบาทในสังคมน้อย

7. กระบวนการของอาชีพ (career patterns) ขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจและโอกาสอาชีพบางอย่างก็ไม่ต้องเปลี่ยนงานบ่อย

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทาง (development can be guided) ควรได้รับการแนะแนวทางให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม

9. การพัฒนาอาชีพ เป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (development the result of interaction) สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจาก โรงเรียนและสังคมซึ่งเป็นสิ่งช่วยประเมินความหมายข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเพื่อให้รู้จักตนเอง ความสามารถของตนเอง อันจะทำให้รู้จักประเมินประนอม ระหว่างความสามารถของตนเองกับโอกาสที่จะเป็นไปได้จริง

10. ความไม่คงที่ของกระบวนการอาชีพ (The dynamics of career) ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ ของบิดามารดา สถิติปัญญา ความสามารถและความสนใจของบุคคลที่ไม่คงที่ เช่นเดียวกันกับพัฒนาการของบุคคลตามช่วงชีวิต ระหว่างช่วงของการเจริญเติบโต และระยะต้นของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงการสำรวจ บุคคลจะมีความเข้าใจเพียงเล็กน้อย ต่อกระบวนการพัฒนาอาชีพแต่ความเข้าใจกันเล็กน้อยนี้ จะมีประโยชน์สำหรับกระบวนการในขั้นหลังขั้นเจริญเติบโตขั้นการสร้างหลักฐานและขั้นของชีวิตที่มั่นคง

11. ความพอใจในงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่งและบทบาทของบุคคล ระดับความพอใจขึ้นอยู่กับระดับการพัฒนาความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล

12. งานคือวิถีของชีวิต (work is a way of life) การที่บุคคลจะพึงพอใจในงานและพึงพอใจในวิถีของชีวิตตนเองนั้นขึ้นอยู่กับ การที่บุคคลได้ค้นพบทางออกที่ได้แสดงความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพและค่านิยมของบุคคลนั้นๆและสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่บุคคลนั้นเลือกไว้แล้ว

นิตยา ชรรณพันธ์ (2523 : 24-26) อ้างถึง Holland (1935 : 157) ได้กล่าวถึงความสนใจอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้น

1. คนเรามักแสดงบุคลิกภาพของตนเองออกมาให้ปรากฏโดยทางการเลือกอาชีพ
2. คนเราเลือกเมื่อรู้สึกว่าการนั้นๆจะจัดหาประสบการณ์ให้เหมาะสม กับบุคลิกภาพของตนเอง
3. ผู้ประกอบอาชีพเดียวกันมักจะมีบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน จะมีปฏิกริยาต่อสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ ในลักษณะเดียวกัน
4. เนื่องจากคนในอาชีพเดียวกัน มักจะมีบุคลิกภาพคล้ายกันนั้นจึงมักจะสร้างสิ่งแวดล้อมให้เหมือนกับบุคลิกภาพของตน
5. คนเรามักจะแสวงหาสิ่งแวดล้อมและอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้เขาแสดงทักษะ ความรู้ความสามารถ ทศนคติ และค่านิยมที่เขาพอใจ
6. ความพึงพอใจในอาชีพมั่นคงและความสำเร็จในอาชีพของตน ขึ้นอยู่กับการผสมผสานระหว่างบุคลิกภาพกับสิ่งแวดล้อมของคนๆนั้น

2.2.7 ตลาดแรงงานภาคเกษตรกรรม

ตลาดแรงงานในภาคเกษตรกรรม แบ่งได้เป็น 2 ส่วนคือ

1. แรงงานของตนเอง เช่น การทำฟาร์มของตนเอง การทำฟาร์มลักษณะรวมกลุ่มเป็นสหกรณ์
2. แรงงานของนายจ้าง เช่น ลูกจ้างของบริษัทเอกชน ลูกจ้างของภาครัฐบาลและ

รัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้าเราจัดลำดับแรงงานเกษตรกรรมแล้วพบว่าสถาบันการศึกษาเกษตรผลิตกำลังคน
ป้อนตลาดแรงงานเกษตรกรรมในภาคต่างๆ 4 ภาคใหญ่ด้วยกัน ซึ่งสามารถจัดเรียงลำดับได้ดังนี้

อันดับ 1 ภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ เช่น เป็นนักส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการ
เกษตร ครู-อาจารย์เกษตร

อันดับ 2 ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เช่น เป็นพนักงานขายปุ๋ย ขายสารเคมี

อันดับ 3 ภาคเกษตรกรรม เช่น เป็นลูกจ้างในฟาร์ม

อันดับ 4 ภาคอาชีพอิสระหรืออาชีพส่วนตัว เช่น เป็นเจ้าของฟาร์มได้

(กรมอาชีวศึกษา, 2533 : 37-72)

2.2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคการศึกษา
11 จำนวน 450 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพจำนวน 42 ข้อพบว่านักเรียนมีค่านิยมทาง
อาชีพ พิจารณาตามลำดับความสำคัญดังนี้คือความก้าวหน้าเกียรติยศชื่อเสียงทางด้านบริการสังคม
ทางด้านความเป็นผู้นำ ทางด้านความเป็นอิสระ ทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ทางด้านรายได้
และ ทางด้านความพอใจในการทำงานกับธรรมชาติ (จิตรอารี เนตรหิน, 2513 : 74-76)

จินริศา บุญสม (2536 : 11) อ้างถึงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2522 :
34-35) ได้กล่าวว่าการศึกษาทัศนคติค่านิยมของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เข้า
เรียนในปี พ.ศ. 2518 ซึ่งมาจากคณะต่าง ๆ 6 คณะรวมทั้งสิ้น 590 คน ภายในคณะได้จำแนกออก
เป็นนักศึกษามาจากส่วนภูมิภาคและนักศึกษาที่สำเร็จ ม.ศ. 5 ส่วนกลางพบว่าค่านิยมในการเลือก
อาชีพนั้น นักเรียนจะมองคุณค่าของอาชีพโดยเน้นเรื่องต่อไปนี้

1. การมีโอกาสจะช่วยเหลือคนอื่นและสังคม
2. การมีอิสระและรับผิดชอบในงานของตน
3. การมีโอกาสศึกษางานสังคมเหตุผล
4. งานที่มีหลักประกันมั่นคงและทำได้นาน
5. งานที่มีเวลาว่างพอสมควร เพื่อกิจกรรมที่น่าสนใจอื่น ๆ
6. งานที่มีรายได้ดี
7. โอกาสที่จะก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงกว่า
8. การยอมรับนับถือจากผู้ที่เหนือกว่า
9. การมีเกียรติในสังคมและทำงานอาชีพที่มีคนนับถือมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยค่านิยมทางอาชีพและเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลจังหวัดนครสวรรค์จำนวน 531 คน โดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางอาชีพจำนวน 65 ข้อพบว่านักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์มีค่านิยมทางอาชีพรองลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้คือด้านบริการสังคมด้านเกียรติยศชื่อเสียงและความก้าวหน้าด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพด้านความเป็นอิสระด้านความมีอำนาจและการเป็นผู้นำด้านความสามารถด้านการงานกับธรรมชาติและวัสดุด้านรายได้และความมีระเบียบแบบแผน (ประมวล วิทยากร, 2510 : 101-103)

การศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของทุกภาคในประเทศพบว่าความคิดในเรื่องความมีเกียรติของนักเรียนเปลี่ยนไป นักเรียนส่วนมากคำนึงถึงในด้านเศรษฐกิจมากกว่าอย่างอื่น โดยการศึกษาที่เด็กทุกภาคเรียนวิชาชีพที่มีโอกาสทำงานเมื่อเรียนจบแล้วมากกว่าเหตุผลอย่างอื่น (บุญนาถ แนนหนา, 2527 : 70-72)

การศึกษาค่านิยมด้านอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นม.3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและเอกชนใน จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส พบว่านักเรียนชายหญิงมีค่านิยมในอาชีพด้านการบริการสังคมสูงที่สุดนักเรียนมีค่านิยมในอาชีพด้านรายได้สูงกว่านักเรียนหญิงส่วนนักเรียนหญิงมีค่านิยมด้านอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงความก้าวหน้าการบริการสังคมความมั่นคงในอาชีพความมีระเบียบแบบแผนความเสียสละสูงกว่านักเรียนชายนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามมีค่านิยมในอาชีพด้านบริการและมีระเบียบแบบแผนสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธแต่ นักเรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงสูงกว่านักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามนักเรียนในโรงเรียนมัธยมของรัฐบาลมีค่านิยมในอาชีพด้านเกียรติยศชื่อเสียงและด้านความมีอำนาจสูงกว่านักเรียนโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามส่วนนักเรียนในโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามมีค่านิยมในด้านความมีระเบียบแบบแผนสูงกว่านักเรียนในโรงเรียนรัฐบาลนักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพหมวดที่ใช้วิชาชีพและวิชาการมีค่านิยมในด้านเกียรติยศชื่อเสียงด้านความเป็นผู้มีอำนาจและด้านความมีอิสระสูงกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพกสิกรรมอาชีพที่นักเรียนเลือกมากที่สุดคือหมวดงานที่ใช้วิชาชีพและวิชาการรองลงมาคือช่างเทคนิคช่างฝีมือ (นิตยา ธรรมพันธ์, 2523 : 43-55)

การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนมัธยมปลายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2500 สรุปไว้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงสนใจในอาชีพแพทย์มากที่สุด อาชีพที่นักเรียนสนใจรองลงมาคือทหารบก วิศวกร ศึกษกร ช่างกล ทหารเรือ ทหารอากาศ เกษตรกร ด้านการค้า แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักดนตรี นายอำเภอ สถาปนิก สำหรับนักเรียนหญิงอาชีพที่สนใจรองลงมาจากแพทย์คือครู พยาบาล เกษตรกร เลขานุการ ทหารอากาศหญิง เกษตรกร นักบัญชี นักสงเคราะห์ เหตุผลที่สนใจอาชีพต่างๆเพราะความสามารถมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่นเพราะเป็นอาชีพที่ตนชอบและมีรายได้มีโอกาสก้าวหน้าเป็นอาชีพที่ต้องการช่วยในการพัฒนาประเทศ (เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ, 2500 : 62-70)

ศึกษาถึงตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทยปี พ.ศ. 2530 โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนโรงเรียน รัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดภาคกลางจำนวน 21 แห่งได้ตัวอย่างทั้งหมด 300 คน ผลการศึกษาปรากฏว่าอาชีพที่มีนักเรียนเลือกมากที่สุดได้แก่อาชีพ ครูแพทย์ วิศวกร นักบัญชี นักธุรกิจ นักสังคมสงเคราะห์ เลขานุการ เกษตรกร ตามลำดับ และปรากฏว่านักเรียนชายเลือกอาชีพวิศวกรมากที่สุด รองลงมาเป็น แพทย์ นักธุรกิจ สถาปนิก ผู้พิชิต เกษตรกร และนักเรียนหญิงเลือกอาชีพครูมากที่สุดรองลงมาได้แก่ พยาบาล เกษตรกร นักบัญชี (สุนี ธนสาร-สมบัติ, 2512 : 70-75)

การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 5 ในภาคเหนือของ ไทยสรุปได้ว่านักเรียนส่วนมากจัดให้เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถของตนความมั่นคงของ อาชีพและเปิด โอกาสให้ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นค่านิยมทางอาชีพที่สำคัญที่สุดและจัดให้ความมี เกียรติในสังคมความมีอิสระในการดำเนินงานและมีรายได้ดีเป็นค่านิยมที่รองลงมาและเมื่อเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนหญิงและนักเรียนชายแตกต่างกันส่วนนักเรียนหญิงให้ความสำคัญแก่ค่านิยม ทางอาชีพที่เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถของตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น (วารุณี อิศริรวัฒน์, 2512 : 55-63)

การวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะเกษตรของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สรุปผลได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนิสิตคือความมั่นคง ในอาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดรองลงมาคือ โอกาสก้าวหน้า รายได้ และชื่อเสียงเกียรติยศเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด (ทัศนวิกรม อินทรสมบัติ, 2530 : 68-76)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่องคณะ-
เกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ทุกวิชาเอกรวมทั้งหมด
374 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2540 ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

วิชาเอกสัตวศาสตร์

ชั้นปีที่ 3 จำนวน	25 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน	30 คน
รวม	55 คน

วิชาเอกพืชศาสตร์

ชั้นปีที่ 3 จำนวน	9 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน	25 คน
รวม	34 คน

วิชาเอกประมง

ชั้นปีที่ 3 จำนวน	34 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน	30 คน
รวม	64 คน

วิชาเอกเกษตรศึกษา

ชั้นปีที่ 3 จำนวน	84 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน	82 คน
รวม	166 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาเอกการบริหารธุรกิจเกษตร	
ชั้นปีที่ 3 จำนวน	32 คน
ชั้นปีที่ 4 จำนวน	23 คน
รวม	55 คน
รวมทั้งสิ้น	374 คน

การศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมด

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นซึ่งมี 2 ลักษณะคือ

แบบสอบถามแบบปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่กำหนดให้ผู้ตอบเลือกคำตอบ

แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3.2.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถามและลักษณะแบบสอบถาม

การวิจัยในครั้งนี้ได้สร้างแบบสอบถามโดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยและศึกษาจากวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง หลังจากร่างแบบสอบถามเสร็จก็นำมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบกาเครื่องหมายเลือกตอบและเขียนตอบลงในช่องที่กำหนด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพจริง หลังจากจบการศึกษาแล้ว และเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้นๆ เป็นแบบสอบถามแบบเขียนตอบทั้งหมด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความรู้ และทักษะเพิ่มเติมในการประกอบอาชีพ ก่อนการจบการศึกษาการศึกษาระดับปริญญาตรี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบเขียนตอบทั้งหมดเช่นกัน

3.2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

หลังจากสร้างแบบสอบถามและตรวจแก้ไขแล้วได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบ เพื่อพิจารณาความชัดเจนของข้อความว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้ตรงวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการหรือไม่โดยการทดสอบกับนักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์บางพระ ระดับปริญญาตรี 2 ปี ต่อเนื่อง วิชาเอกสัตวศาสตร์ จำนวน 20 คน ที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา-หันตรา

ผู้วิจัยได้เดินทางไปทดสอบแบบสอบถามด้วยตนเองเมื่อได้รับแบบสอบถามที่ทำการทดลองมาแล้วทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและนำไปใช้ดำเนินการเก็บข้อมูลจริง

3.2.4 วิธีดำเนินการนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้คือ

1. ขอนหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังไปติดต่อทางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. เมื่อได้รับการอนุญาตแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามแจกให้กับนักศึกษาและรับแบบสอบถามกลับด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 374 ชุดไปแจกให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่อง คณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ โดยขอความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนให้เวลากับนักศึกษากรอกแบบสอบถามโดยกำหนดเวลาส่งในเวลาสอน

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนกลับด้วยตนเอง

3.2.5 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามจำนวน 374 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมด 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.45 เหตุที่ได้แบบสอบถามคืนไม่ครบเนื่องจากนักศึกษาป่วยไม่ได้มาศึกษาในช่วงเก็บรวบรวมข้อมูล

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมข้อมูลและตรวจความเรียบร้อย แล้วนำมาหาความถี่ โดยการขีดคะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

การหาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละตัวเลือก

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4.2 ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่องคณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540 จำนวน 374 คนจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน 357 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.45

ตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

รายการ	จำนวน (คน) N=357	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	188	52.66
หญิง	169	47.34
2. อายุ		
19-22 ปี	281	78.71
23-25 ปี	76	21.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน) N=357	ร้อยละ (%)
3. ระดับชั้นของนักศึกษา		
ชั้นปีที่ 3	181	50.70
ชั้นปีที่ 4	176	49.30
4. กำลังศึกษาสาขาวิชา		
-พืชศาสตร์	33	9.24
-สัตวศาสตร์	52	14.56
-บริหารธุรกิจเกษตร	54	15.13
-ประมง	64	17.93
-เกษตรศึกษา	154	43.14
5. ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	16	4.48
ภาคเหนือ	12	3.36
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	313	87.68
ภาคใต้	16	4.48
6. ที่อยู่อาศัยในระหว่างศึกษา		
หอพัก	95	26.61
บ้านเช่า	166	46.50
บ้านตัวเอง	65	18.21
วัด	31	8.68
7. อาชีพผู้ปกครอง		
อาชีพบิดา		
-ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	76	21.29
-ค้าขาย	46	12.89
-เกษตรกรรวม	175	49.01
-รับจ้างทั่วไป	60	16.81
อาชีพมารดา		
-ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	75	21.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ที่อยู่อาศัยในระหว่างทำการศึกษา นักศึกษาอาศัยอยู่บ้านเช่า หอพัก บ้านตัวเอง และพักอยู่ที่วัดมีจำนวน 166, 95, 65 และ 31 คนตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 46.50, 26.61, 18.21 และ 8.68 ตามลำดับ

1.7 อาชีพของผู้ปกครอง อาชีพบิดาของนักศึกษามีประกอบอาชีพทำการเกษตรมากที่สุด รองลงมาคือรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไปและค้าขายมีจำนวน 175, 76, 60 และ 46 ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 49.02, 21.28, 16.81 และ 12.89 ตามลำดับและอาชีพของมารดาประกอบอาชีพทำการเกษตรมากที่สุด รองลงมารับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ค้าขายและอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 47.08, 21.00, 15.96 และ 15.96 ตามลำดับ

1.8 รายได้ของครอบครัว ครอบครัวของนักศึกษามีรายได้ในช่วงระหว่าง 1,000-5,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด รองลงมา 5,000-10,000 บาท 10,000-15,000 บาทและรายได้มากกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.81, 23.24, 12.32, 11.20 และ 8.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาอันดับแรกและเหตุผลในการเลือกอาชีพนั้น

รายการอาชีพ	จำนวน N=357	ร้อยละ (%)	เหตุผลในการเลือกอาชีพ								
			สวัสดิการดี	ความมั่นคง	รายได้ดี	เป็นอิสระดี	ตรงสาขา ที่เรียน	มีใจรัก	หาประสบการณ์	ช่วยเหลือ สังคม	มีเกียรติ
			จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)
-ข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	222	62.20	28	66	17	16	23	19	-	28	25
-ทำงานเอกชน	77	21.56	13	1	16	3	14	7	22	-	1
-ทำงานธุรกิจส่วนตัว	58	16.24	-	1	11	18	7	9	-	7	5
รวม	357	100	41	68	44	37	44	35	22	35	31

2. ความต้องการที่จะไปประกอบอาชีพจริงและเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ

2.1 ความต้องการประกอบอาชีพจริงเป็นอันดับแรกและเหตุผลในการเลือก

ประกอบอาชีพ นักศึกษาแสดงความต้องการเลือกที่จะประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเพราะมีความมั่นคง มีสวัสดิการ ช่วยเหลือสังคม มีเกียรติ ใช้ความรู้ตรงตามที่เรียนมา รายได้ดี มีอิสระดี โดยมีจำนวน 66, 28, 28, 25, 23, 19, 17 และ 16 คนตามลำดับ นักศึกษาแสดงความต้องการเลือกประกอบอาชีพทำงานเอกชนมีจำนวน 77 คน โดยให้เหตุผลเพื่อหาประสบการณ์ มีรายได้ดี ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีสวัสดิการการดี มีใจรัก มีความเป็นอิสระดี มีความมั่นคงและมีเกียรติตามลำดับ โดยมีจำนวน 22, 16, 14, 13, 7, 3, 1 และ 1 นักศึกษาแสดงความต้องการทำงานธุรกิจส่วนตัวจำนวน 58 คน โดยให้เหตุผลว่ามีความเป็นอิสระดี มีเกียรติ มีรายได้ดี มีใจรัก ได้ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา ช่วยเหลือสังคมและมีความมั่นคงมีจำนวน 18, 11, 9, 9, 7, 7 และ 1 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาอันดับที่ 2 และเหตุผลในการเลือกอาชีพนั้น

รายการอาชีพ	จำนวน N=357	ร้อยละ (%)	เหตุผลในการเลือกอาชีพ								
			สวัสดิการดี จำนวน (คน)	ความมั่นคง จำนวน (คน)	รายได้ดี จำนวน (คน)	เป็นอิสระดี จำนวน (คน)	ตรงสาขา ที่เรียน จำนวน (คน)	มีใจรัก จำนวน (คน)	หาประสบการณ์ จำนวน (คน)	ช่วยเหลือ สังคม จำนวน (คน)	มีเกียรติ จำนวน (คน)
-ทำงานเอกชน	155	43.42	32	7	42	5	25	9	30	3	2
-ข้าราชการ/พนักงานรัฐ วิสาหกิจ	110	30.81	16	28	13	8	16	13	-	9	7
-ทำงานธุรกิจส่วนตัว	92	25.77	-	7	13	31	17	16	-	6	2
รวม	357	100	48	42	68	44	58	38	30	18	11

3. ความต้องการประกอบอาชีพจริงเป็นอันดับที่ 2 และเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ นักศึกษาแสดงความต้องการเลือกประกอบอาชีพทำงานงานเอกชนมีจำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 43.42 โดยให้เหตุผลว่ามีรายได้ดี สวัสดิการดี เพื่อหาประสบการณ์ ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก มีความมั่นคง มีความเป็นอิสระดี ได้ช่วยเหลือสังคมและมีเกียรติ มีจำนวน 42, 32, 30, 25, 9, 7, 3 และ 2 คน ตามลำดับ นักศึกษาแสดงความต้องการเลือกประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.81 โดยให้เหตุผลว่ามีความมั่นคง มีสวัสดิการดี ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก มีรายได้ดี ได้ช่วยเหลือสังคม มีความเป็นอิสระดีและมีเกียรติมีจำนวน 28, 16, 16, 13, 9, 8 และ 7 ตามลำดับ นักศึกษาแสดงความต้องการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวจำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 25.77 โดยให้เหตุผลว่ามีความเป็นอิสระดี ใช้ความรู้ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก มีรายได้ดี ได้ช่วยเหลือสังคม มีเกียรติและมีความมั่นคง มีจำนวน 31, 17, 16, 13, 6 และ 2 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 แสดงความต้องการความรู้สำหรับการประกอบอาชีพที่ต้องการหลังจากจบการศึกษา

รายการ	จำนวน(N=357)	ร้อยละ(%)
ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ	199	55.74
ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์	173	48.56
การพิมพ์ดีด	98	27.45
จิตวิทยา	89	24.93
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	83	23.25
กฎหมาย	77	21.57
การบริหาร	63	17.65
ความรู้ภาษาไทย	62	17.37
การใช้สื่อการเรียนการสอน	53	14.85
การตลาด	51	14.28
เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์	40	11.22
การจัดการฟาร์ม	39	10.92
การสร้างบ่อ	29	8.12
การเพาะขยายพันธุ์ปลา	23	6.44

4. ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพที่ต้องการภายหลังจากการจบการศึกษา ได้แสดงไว้ในตารางที่ 3 นักศึกษาต้องการความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพภายหลังจากการจบการศึกษามี ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด จิตวิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหาร ความรู้ภาษาไทย การใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ การจัดการฟาร์ม การสร้างบ่อและการเพาะขยายพันธุ์ปลา มีจำนวน 199, 173, 98, 89, 83, 77, 63, 62, 53, 51, 40, 39, 29 และ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 55.74, 48.56, 27.45, 24.93, 23.25, 21.57, 17.65, 17.37, 14.85, 14.28, 11.20, 10.92, 8.12 และ 6.44 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงความต้องการทักษะสำหรับการประกอบอาชีพที่ต้องการหลังจากจบการศึกษา

รายการ	จำนวน(N=357)	ร้อยละ(%)
คอมพิวเตอร์	191	53.50
พิมพ์ดีด	133	37.25
การถ่ายภาพ	97	27.17
การขับรถ	95	26.61
การแปรรูปผลิตภัณฑ์	91	25.49
การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการทำฟาร์ม	79	22.13
การพูด	71	19.88
การใช้สื่อ	61	17.08
การใช้ยารักษาโรคสัตว์	61	17.08
การผ่าตัดสัตว์ใหญ่	51	14.29
การผสมเทียมสุกร	39	10.92
การผสมเทียมปลา	31	8.68
เทคนิคในการสอน	29	8.12
การเลี้ยงปลา	21	5.88
การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	21	5.88

5. ความต้องการทักษะในการประกอบอาชีพที่ต้องการจะทำภายหลังจากการจบการศึกษา ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5 นักศึกษาต้องการทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพภายหลังจากการจบการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การผสมเทียมปลา การเลี้ยงปลา คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพูด การใช้สื่อ การใช้ยารักษาโรคสัตว์ การผ่าตัดสัตว์ใหญ่ การผสมเทียมสุกร การผสมเทียมปลา เทคนิคในการสอน การเลี้ยงปลา การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อมีจำนวน 191, 133, 97, 95, 91, 79, 71, 61, 61, 51, 39, 31, 29, 21 และ 21 คิดเป็นร้อยละ 53.50, 37.25, 27.17, 26.61, 25.49, 22.13, 19.88, 17.08, 17.08, 14.29, 10.92, 8.68, 8.12, 5.88 และ 5.88 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่อง คณะเกษตรศาสตร์บางพระ ปีการศึกษา 2540 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์จำนวน 374 คน เป็นนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษานหญิง ร้อยละ 52.66, 47.34 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 19-22 ปี ร้อยละ 78.71 อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 23-25 ปี ร้อยละ 21.29

นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 50.70 ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 49.30 มาจาก 5 สาขา ได้แก่ สาขาเกษตรศึกษาร้อยละ 43.14 สาขาประมงร้อยละ 17.93 สาขาบริหารธุรกิจเกษตรร้อยละ 15.13 สาขาสัตวศาสตร์ร้อยละ 14.56 สาขาพืชศาสตร์ร้อยละ 9.24

ภูมิลำเนาเดิมของนักศึกษามาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 87.68 ภาคกลางร้อยละ 4.48 ภาคใต้ร้อยละ 4.48 และภาคเหนือ 3.36 ที่อยู่อาศัยในระหว่างทำการศึกษานักศึกษาอาศัยอยู่บ้านเช่าร้อยละ 46.50 หอพักร้อยละ 26.61 บ้านตัวเองร้อยละ 18.21 และพักอยู่วัดร้อยละ 8.68

อาชีพบิดาของนักศึกษา ทำงานเป็นเกษตรกรร้อยละ 49.02 รับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 21.28 ค้าขายร้อยละ 12.89 และอาชีพรับจ้างทั่วไปร้อยละ 16.81 อาชีพมารดาของนักศึกษอาชีพเกษตรกรร้อยละ 47.06 รับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 21.00 ค้าขายร้อยละ 15.97 และอาชีพรับจ้างทั่วไปร้อยละ 15.97

รายได้ของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 1,000-5,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 44.82 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาทร้อยละ 23.25 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนที่นอกเหนือจากนี้ร้อยละ 12.33 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท ร้อยละ 11.20 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 10,000-15,000 บาทร้อยละ 8.40

ความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาและเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้นๆ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่องคณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์

ความต้องการประกอบอาชีพจริงหลังจากจบการศึกษาระดับแรกและเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้นๆ

นักศึกษาเลือกที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุดร้อยละ 62.20 เหตุผลของนักศึกษาที่เลือกประกอบอาชีพ เพราะเห็นว่ามีความมั่นคง สวัสดิการดี ได้ช่วยเหลือสังคม มีเกียรติ ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก รายได้ดี และมีอิสระดีจำนวน 66, 28, 28, 25, 23, 19, 17, และ 16 ตามลำดับ รองลงมานักศึกษาเลือกประกอบอาชีพงานเอกชนร้อยละ 21.56 และให้เหตุผลว่าเป็นการประสพการณ์ รายได้ดี ตรงตามสาขาที่เรียนมา สวัสดิการดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีใจรัก มีอิสระคัมั่นคงและมีเกียรติมีจำนวน 22, 16, 14, 13, 7, 3, 1 และ 1 คน นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวน้อยที่สุดร้อยละ 16.24 เหตุผลของนักศึกษา ที่เลือกประกอบอาชีพ เพราะมีอิสระดี รายได้ดี มีใจรัก ตรงสาขาที่เรียนมา ช่วยเหลือสังคม มีเกียรติและมั่นคงมีจำนวน 18, 11, 9, 7, 7, 5 และ 1 คน

ความต้องการประกอบอาชีพอันดับที่ 2 หลังจากจบการศึกษาและเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ

นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพงานเอกชน ร้อยละ 43.42 เหตุผลของนักศึกษาที่เลือกคือ มีรายได้ดี สวัสดิการดี หาประสบการณ์ ตรงตามสาขาที่เรียนมา มีใจรัก มีความมั่นคง มีอิสระดีช่วยเหลือสังคม มีเกียรติมีจำนวน 42, 32, 30, 25, 9, 7, 5, 3 และ 2 คน มีนักศึกษาเลือกดี ตรงตามสาขาที่เรียนมา รายได้ดี มีใจรัก ช่วยเหลือสังคมและมีเกียรติจำนวน 28, 16, 16, 13, 13, 9, 8 และ 7 คนตามลำดับ นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวเป็นอันดับสุดท้ายร้อยละ 25.77 เหตุผลของนักศึกษาที่เลือกประกอบอาชีพมีอิสระดี ตรงสาขาที่เรียนมา มีใจรัก รายได้ดี มีความมั่นคง ช่วยเหลือสังคม และมีเกียรติ มีจำนวน 31, 17, 16, 13, 7, 6 และ 2 คน

ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพ

ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพที่นักศึกษาต้องการหลังจบการศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด จิตวิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหาร ความรู้ด้านภาษาไทย การใช้สื่อการเรียน-การสอน การตลาด เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ การจัดการฟาร์ม การสร้างบ่อและการเพาะ-ขยายพันธุ์ปลา

ความต้องการทักษะในการประกอบอาชีพ

ความต้องการทักษะในการประกอบอาชีพจริงของนักศึกษาที่ต้องการจะทำภายหลังจบ-การศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพูด การใช้สื่อ การใช้ยา-รักษาโรคสัตว์ การผ่าตัดสัตว์ใหญ่ การผสมเทียมสุกร การผสมเทียมปลา เทคนิคในการสอน การเลี้ยงปลา การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

5.2 อภิปรายผล

1. สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่องคณะเกษตรศาสตร์บาง-เอกราชนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540 พบว่า นักศึกษาที่มีอยู่เป็นชายมากกว่าหญิงมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 19-22 ปีกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สาขาเกษตรศึกษามากที่สุด ส่วนใหญ่มาจากต่างจังหวัดและเช่าบ้านพักในช่วงที่ทำการศึกษา ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกรรมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ซึ่งจัดอยู่ในชั้นยากจน

2. ความต้องการที่จะไปประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษาและเหตุผลในการประกอบอาชีพ

นักศึกษาได้ระบุว่าเลือกประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นอันดับแรกเนื่องจากต้องการความมั่นคงให้กับชีวิต งานเอกชน เป็นงานที่เลือกไว้สำรองหากพลาดจากงานราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจแต่ถ้ามีโอกาสกลับมารับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจได้ก็จะกลับมาทำอาชีพดังกล่าว

3. ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพจริงเพิ่มเติม

ความต้องการความรู้ในการประกอบอาชีพเพิ่มเติมที่สำคัญได้แก่ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด จิตวิทยา วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหารภาษาไทย การใช้สื่อการเรียนการสอน การตลาด เทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์ การจัดการฟาร์ม การสร้างบ่อและการเพาะขยายพันธุ์ปลาจึงเห็นได้ว่าความรู้ที่ต้องการสอดคล้องกับงานราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจแสดงว่าความรู้ที่ต้องการเพื่อที่จะนำไปใช้ในงานราชการนั่นเอง

ความต้องการทักษะในการประกอบอาชีพเพิ่มเติม

ความต้องการทักษะในการประกอบอาชีพเพิ่มเติมที่สำคัญได้แก่คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพุด การใช้สื่อการสอน การใช้ยารักษาโรคสัตว์ใหญ่ การผสมเทียมสุกร การผสมเทียมปลา เทคนิคในการสอน การเลี้ยงปลา การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ทักษะต่างๆ ที่ต้องการสอดคล้องกับงานอาชีพที่เลือกไว้

5.8 ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ทำการศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เสนอแนะต่อผู้บริหารและหัวหน้าภาควิชา คณะเกษตรศาสตร์บางพระ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ควรพิจารณาความต้องการของนักศึกษาเพื่อจัดวิชาเลือกและกิจกรรมต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนให้มากที่สุดและวิชาเลือกที่น่าจัดเสริมได้แก่คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด การใช้สื่อการเรียนการสอน การถ่ายภาพ การขับรถและกฎหมายเป็นต้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. อาจารย์และทางสถาบันควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาช่วยสอน จัดให้มีการปฏิบัติจริงอย่างเต็มที่ และจัดให้มีการศึกษาดูงาน นอกสถานที่ตามที่นักศึกษาได้ระบุความต้องการความรู้และทักษะเพิ่มเติม

3. ทางด้านความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด จิตวิทยา วิทยาศาสตร์-สิ่งแวดล้อม กฎหมาย การบริหารและความรู้ด้านภาษาไทยควรจัดให้มีการสอนภาคพิเศษ หรือฝึกอบรมให้กับนักศึกษาเป็นพิเศษเพื่อให้เกิดความรู้ ตามที่นักศึกษาต้องการอย่างแท้จริง

4. ด้านทักษะควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือกิจกรรมพิเศษ ฝึกทักษะด้านคอมพิวเตอร์ พิมพ์ดีด การถ่ายภาพ การขับรถยนต์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำฟาร์ม การพูด การใช้สื่อต่างๆ และการใช้ยารักษาโรคสัตว์ ให้แก่นักศึกษาที่สนใจได้มีโอกาสฝึกหัดอย่างทั่วถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ถาวรพันธ์. ความคิดเห็นของนักศึกษาเกษตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรกรรมสงขลาและวิทยาลัยประมงสงขลาตติตถสถานนท์
ต่ออาชีพเกษตรกรรม. ปัญหาพิเศษ ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.
- จิตรอารี เนตรหิน. การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยม
แบบผสมภาคินิยม. ปริญญาานิพนธ์ มศว.ประสานมิตร, 2513.
- จินธิดา บุญสม. ลาดกระความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
กรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษ
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ-
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.
- จุไรวรรณ ลวดทอง. การสำรวจความสนใจในอาชีพเกษตรของนักศึกษาชั้นมัธยมปลาย
จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- เทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์, สถาบัน. คู่มือนักศึกษาปีการศึกษา 2540 . ม.ป.พ.
- ทัศนวิวรรณ อินทรสมบัติ. แนวโน้มการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะ
เกษตร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- ธีรารักษ์ศักดิ์ หมั่นจักร. จิตวิทยาธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โคมทอง, 2524.
- นิตยา ธรรมพันธ์. ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นม.ศ.3 โรงเรียนของ
รัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มศว.ประสานมิตร, 2523.
- บุญนาค แน่นหนา. การศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพและเหตุผลในการเลือกของกลุ่มตัวอย่าง
นักเรียนชั้น ม.ศ.3และม.ศ.5 ทุกภาคของประเทศ. ปริญญาานิพนธ์ มศว.ประสาน-
มิตร, 2517.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล.กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท,
2535.
- ประมวล วิทยากร. ค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงใจ พึ่งพระเกียรติ. การสำรวจความสนใจของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อการเลือกอาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2500.

ยุพวรรณ สุชนิมิ. ค่านิยมในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครบุรี.

กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

แรงงาน กระทรวงมหาดไทย, กรม. การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ(ประเทศไทย).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา ลาดพร้าว, 2521.

วารุณี อิศธีรวัฒน์. ค่านิยมทางด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

วนิช บรรจง “ผู้ปกครองกับหลักสูตรใหม่” วารสารแนะแนว ปีที่ 9 (ธันวาคม 2518-มกราคม 2519) : หน้า 50-60.

สุณี ธนสารสมบัติ. ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. ความสนใจในอาชีพกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. การสำรวจเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน. กรุงเทพมหานคร : กองคลังข้อมูลและข้อเสนอเทศสถิติ, 2535.

อาชีพศึกษา, กรม. ภาวะการมีงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 32. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การทหารผ่านศึก, 2533.

อภา เสถียรสวัสดิ์. ทัศนะของผู้บริหารการศึกษาต่อการจัดการศึกษาเกษตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.

อารี เพชรผุด. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์, 2530.

อำนาจ ทะพิงค์แก. เอกสารประกอบคำบรรยายในการอบรมครูใหญ่โรงเรียนปรับปรุงตามโครงการการศึกษาชนบท. กรุงเทพมหานคร, 2513.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยเรื่อง

ความต้องการประกอบอาชีพจริง หลังจากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540

วัตถุประสงค์

เพื่อต้องการทราบความต้องการในการประกอบอาชีพจริง หลังจบการศึกษา ผู้เหตุผลที่ต้องประกอบอาชีพจริง ความต้องการความรู้และทักษะเพิ่มเติมสำหรับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพจริง ตามที่ได้ระบุความต้องการ ก่อนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี รวมทั้งข้อเสนอแนะทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน หรือกิจกรรมเสริมความต้องการสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นพิเศษแก่นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์ ปีการศึกษา 2540

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความต้องการที่จะไปประกอบอาชีพ และเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพนั้น ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
 - ตอนที่ 3 ความต้องการความรู้ และทักษะที่ท่านเชื่อว่าจะนำไปใช้ภายหลังจากการศึกษา ระดับปริญญาตรี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์
2. โปรดอ่านแบบสอบถามในแต่ละตอนให้เข้าใจ ก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม
3. โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความของท่านลงในช่องว่าง
4. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ
5. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และคำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

รัศมี ขันซ้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น (ผู้วิจัย) ไม่ว่ากรณิดุจฯทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย (/) ลงใน หน้าข้อความที่เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ปัจจุบันเป็นนักศึกษาวท.บ.ชั้นปีที่

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

4. ท่านกำลังศึกษาอยู่คณะ _____

5. ภูมิลำเนาเดิม

ภาคกลาง

ภาคเหนือ

ภาคใต้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

6. ที่อยู่ปัจจุบันของท่าน

หอพัก

บ้านเช่า

บ้านตัวเอง

อื่นๆ โปรดระบุ _____

7. อาชีพของบิดา

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ค้าขาย

เกษตรกรรม

อื่น ๆ โปรดระบุ _____

อาชีพของมารดา

ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ

ค้าขาย

เกษตรกรรม

อื่น ๆ โปรดระบุ _____

8. รายได้โดยประมาณของครอบครัว เดือนละ _____ บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความต้องการที่จะไปประกอบอาชีพจริงหลังจบการศึกษา

คำชี้แจง โปรดระบุอาชีพที่ต้องการทำ หลังจากจบการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 2 อาชีพ โดยเรียงลำดับความต้องการจริง และให้เหตุผลในความต้องการทำอาชีพนั้นๆ 1-3 ข้อก็ได้

อาชีพที่ต้องการลำดับที่ 1 คือ _____

เหตุผลที่ต้องการ 1.) _____

2.) _____

3.) _____

อาชีพที่ต้องการลำดับที่ 2 คือ _____

เหตุผลที่ต้องการ 1.) _____

2.) _____

3.) _____

ตอนที่ 3 ความต้องการความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพที่ท่านเชื่อว่าจะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเมื่อท่านจบการศึกษา ระดับปริญญาตรี จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตสุรินทร์แล้ว

คำชี้แจง โปรดระบุความต้องการด้านความรู้และทักษะในอาชีพที่ท่านต้องการมากที่สุด เรียงลำดับมา 3 อย่าง

โปรดระบุความต้องการด้านความรู้ในอาชีพที่ท่านต้องการนำไปใช้เมื่อท่านจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วเรียงจากมากที่สุดลงมา 3 เรื่อง

1.) _____

2.) _____

3.) _____

โปรดระบุความต้องการด้านทักษะที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพที่ท่านระบุเมื่อท่านจบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วเรียงจากมากที่สุดลงมา 3 ทักษะ

1.) _____

2.) _____

3.) _____

II ขอบเขตที่กรรมการออกแบบสอบถาม II

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้